

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**DE VITA || ET MORIBVS IGNA-||TII LOIOLAE,|| QVI
SOCIETATEM IESV || fundauit, Libri III.|| Auctore Ioanne
Petro Maffeo, pres-||bytero Societatis eiusdem.|| Ex
auctoritate superiorum.||**

Maffei, Giovanni Pietro

Köln, 1585

VD16 M 110

Aeger Hispaniam repetit. Cap. I.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68259](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68259)

DE IGNA-
TII LOIOLAE VITA
ET MORIBVS.

LIBER SECVNDVS.

Aeger Hispaniam repetit.

Cap. I.

INTEREA Ignatius graui morbo partim è maximis laboribus vigilijsq; partim etiam è Parisiensis cœli grauitate contracto; vexatusq; subinde stomachi iam pridem affecti doloribus acerbissimis; post multa remedia incassum adhibita, iubetur à medicis ad patrium solum & incunabula se referre; quod vnum ad inueteratas corporis egritudines certissimum perfugiũ vulgo arbitrantur. Nec recusauit ille, non tam valetudinis ratione, vel desiderio

I 3 suo

suorum adductus, quàm duabus alijs & a
maxime causis: primùm, vt quibus olim illi
in regionibus, malo publico, iuuenilis ra
licentiæ ac vanitatis ipsemet specimen der
exstitisset, ibidem ad spiritualem ædifi app
cationem vicissim aliqua Christiana reb
humilitatis atque modestiæ documen ces
ta præberet; popularesque suos & ver gat
bo & exemplo ad studium pœnitentiæ fec
salutaris accenderet. deinde, vt, quoni uer
am socijs aliqua erant in Hispania vii
familiaris tricæ; eas eodem itinere atq; X
opera ipse expediret; neque per eam sto
causam illi vel auocarentur à studijs, Hi
vel recenti etiam nunc vocatione, & per
expeditionis tam arduæ, tamq; labori cry
osæ consilio, patriæ dulcedinis, ac do gn
mesticæ tentationis, qua nulla fere pe ple
riculosior est, aliam subire cogerentur. qu
Simul etiam, è relictis olim in Hispania co
nia socijs, cogitabat, si quem in propo br
sito constantem inueniret; secum in lo
eamdem expeditionem educere. Cæ iar
terum ne quid è suo discessu res Parisi bo
ensis caperet detrimētī, primum com co
militones ad perseuerantiam ac fidem po
paucis adhortatus, Petrum Fabrum &
&

& annis & vocatione antiquissimum, illis præposuit; cui interim obtemperarent, quem parentis ducerent loco. deinde tempus certum edixit iisdem approbantibus, quo tempore cuncti, rebus omnibus præter viaticum & necessaria scripta ex voto abdicatis, nauigaturi Hierosolymas Italiam peterent, seque iam antegressum Venetias conuenirent. Dicta profectio die est viii. Kalend. Februarij, anno M. D. XXXVII. ineunte, qua die Apostoli Pauli conuersio beata recolitur. His ita cõstitutis, anno M. D. XXXV. per Autumni tempus ipse non sine lacrymis, mutuique amoris magna significatione singulos in digressu complexus, cum vellet de more pedibus quamquam ægro corpore proficisci; coempto à socijs equo vti coactus est: breuique partim ex ipsa vegetatione, locorumque mutatione, partim etiam è studiorum intermissione morbo leuatus, Pyrenæo superato Guipuzcoam prouinciam attigit. Loiolæ rerū potiebatur eo tempore, Garzia defuncto, Bertramus stirpis maximus. is de

patruī aduētū festinè premonitus ab
qui hominē ad Aquas Augustas, quam
hodie Baionā appellāt, in trāsitu agno-
uerāt, extēplō, quōd regni limes latro-
cinijs infest⁹ esset, armatos homines ad
eū excipiēdum tuendumq; dimiserat
atq; hos, primū Ignatius in Guipuz-
coæ finibus, deinde etiam, quæ iam tūc
erat fama de sanctitate viri, clericos o-
mnes agmine composito ad oppidum
Aspeithiam honoris causa obuios ha-
buit. cumq; ab ijs, & ab ingenti præte-
rea gratulantium turba deduceretur
ad ædes paternas; ille, vt ostēderet quā-
topere ab eiusmodi fastu pompaq; ab-
horreret; vt primum potuit, ex eo co-
mitatu sese proripiēs, ad publicam ho-
spitalem domum diuertit, victumq; ue-
continuo emēdicare ostiatim cœpit;
fratris filio cognatisq; frementibus,
eamq; rem (vt fere deprauata sunt
Christianorum quoque iudicia, & pau-
ci ex animo crucē amplexantur) sum-
mi dedecoris atq; ignominia loco si-
bi ducentibus. Deinde quamquam in-
uitis ijsdem, institit plebem Christianę
doctrinæ rudimentis imbuere, priua-
tif.

tisq̄ colloquijs eos, qui ad se ventita-
 bāt, è peccatorum veterno excitare, fe-
 stis vero diebus etiam conciones habe-
 re tanta hominum frequentia, vt cum
 eos templa non caperent, in agrū pro-
 dire necessariò cogeretur, vulgoq̄; ar-
 bores audiendi causa conscenderent.
 Et sane operæ fructus egregius Dei be-
 neficio constitit. Complures ad virtu-
 tem ac Dei cultum à vitæ prauitate cō-
 uersi, multæ sublatae discordiæ, & odia
 inueterata restincta, contra aleatores
 lata publicè lex, pœnæq̄e proposita;
 institutum præterea, vt preces pro sa-
 lute quotidie funderentur eorum om-
 nium, quibus letalis noxæ piaculo ob-
 strictis, in singula momenta exitialis
 exitus immineret: itemq̄; vt ex Eccle-
 siæ Romanæ consuetudine, salutatio-
 nis Angelicæ signū daretur manè, me-
 ridie, & vespere. iam vero grauiam quæ-
 dam vitia, quæ nō in populum modo,
 sed etiam in sacerdotes irrepsērāt, ma-
 gna ex parte correctæ. denique morbo
 incurabili affectis, & extrema pressis
 inopia, ne vel oppido errarent, vel stra-
 ti passim in compitis cœlum misera-

bili questu cōpleret, publico sumptu
consultum. Atque hasce leges mores-
que custodiēdi, ne (quod fere fit) benè
coepta propediem obsolescerent; curā
& munus Loioleia familia, placata
postmodum Ignatio, sibi desumpsit,
qui cum in eo xenodochio aliquādiu
ita versatus esset, vt satis appareret, ip-
sum exemplo Christi Domini labori-
bus & paupertate multo magis, quàm
otio & rerum affluentia delectari; ad
extremum quotidianis propinquorū
precibus exoratus, ne cognationi aut
nihil omnino dedisse, aut etiam inimi-
citas palām denuntiassē videretur, in
paternam domum ex hospitali se tran-
stulit; ibique aliquot moratus dies, re-
stituta domestica disciplina, cunctis
ad officium ac pietatem animatis; va-
lentior multo, quàm Lutetia discesse-
rat, ad sociorum expedienda negotia
proficisci cōstituit. Atque hic nouum
ecce tibi certamen Ignatium inter &
cognatos exoritur; cum ille pauperis
habitu prorsus, & pedes iter facere de-
stinasset animo, illi contra, quoniam
quidem cum apud se diutius retinere
non

non possent, certe non nisi bene comitatum, & pecunia instructum abire permetterent. Verum certaminis denique is fuit exitus, vt Ignatius ne frustra diutius tenderet, ad viæ modicum in speciem deduci se passus, breui domum & famulos & cætera cuncta remiserit, pedibusque porro perrexit; Gallicano equo ministris valedinariam antè relicto, quem illi deinde in Ignatij memoriam veluti sacrum & immunem ab opere, vagari in pascuis ad extremum vsque senium permisere. Ignatius igitur Nauarra primum, deinde Castella peragrata, mandatisque recentium sociorum exhaustis, de veterum statu ac voluntate cognoscere nequaquam omisit: verum illi partim exspectationis ac moræ tædio victi, partim etiam aspero virtutis itinere fatigati, in alia fere omnia dudum abierant. Ioannes tantum Gallus, ne de animi salute periclitaretur, monasticæ se addixerat vitæ. Callistus ab animorum cura, ad pecuniæ lucrum studio repente conuerso, in Indiam nauigauerat, vnde aliquan-

quan-

quanto post bene nummatus ingenti omnium admiratione qui cum antea norant, Salmanticam redijt. Cazeris cum Segouiam patriam petijisset, mollioris vitæ commodis, & domesticorū consuetudine delinitus, otio ac voluptati sese dediderat. Artiaga vero, curriculum honoris & ambitionis ingressus, & Commēdatario factus Episcopus, cum aliquandiu in eo dignitatis gradu vixisset, ad extremum ægrotus, epota per imprudentiam veneni lagūcula (cum duæ starent, altera salubris aquæ, altera sublimati, quod appellatur, medicamenti) miserabili genere leti defunctus est.

Venetias ingenti labore contendit.

Cap. II.

Ignatius ergo cum in Italiam prope-
raret, & hosce quos dixi socios tam
longe lateque dispersos in vnum redi-
gendi, atque ad pristina reuocandi cō-
silia spes nulla se ostenderet; occulta
Dei iudicia secum expendēs, fufis pro
ipforū salute ad superos precibus; Va-
lentiam venit, vbi videlicet nauē stare
para-